

DRWĘCA

z dodatkami: „Oplekna Młodzieży” i „Nasz Przyjaciel”

„Drwęca” wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonamentów 1,25 zł z dopłatami 1,44 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 3,75 zł, z dopłatami 4,30 zł. Przejmując się zgłasza do wszystkich gmin.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, ponad tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Kontakowalność: „Drwęca” Sp. z o.o. w Nowemiascie.

Adres telegr.: „Drwęca” Nowemiasto-Pomorze.

Rok VI

Nowemiasto-Pomorze, Wtorek, dnia 5 października 1926.

Nr. 117

Znów sytuacja nasza bardzo naprzężona i ciężka.

Nasze państwo od samego ponownego swego powstania — przez lat blisko osiem — nieustannie przechodzi różnorodne dręczące i niepokojące przejścia i nie może jakoś żadną miarą dojść do równowagi. Co się nieco rozjaśni nieboskon naszego życia politycznego albo gospodarczego, już nagle zasępia się ponuremi duszącymi obłokami i ciężką i niezdrową atmosferą. Obecnie znów sytuacja i zewnętrzna, a przede wszystkim wewnętrzna, budzi wielki niepokój i nastęrcza mnóstwo obaw. I zewnętrzne nasze położenie nie jest wcale pocieszne. Francja, nasza sojuszniczka — wdaje się w konzachty z Niemcami, naszym największym wrogiem. Widokiem zysków materialnych pragną ich Niemcy pozyskać i usidlić. Co to dla Polski znaczy, możemy sobie łatwo wytłumaczyć. Jeżeli się Niemcom uda ich zamiar wobec Francji, to my stracimy naszą główną sojuszniczkę — a staniami prawie że osamotnieni we walce z potężnym państwem niemieckim — mając z drugiej strony również niebezpiecznego wroga w bolszewikach przeciw sobie. Bodaj gorsza jeszcze od zewnętrznej jest sytuacja wewnętrzna.

Zamach majowy, który miał oczyścić niezdrową atmosferę wewnętrzną jeszcze bardziej ją zatruł i zanieczyścił. Jak w całym państwie, tak przedewszystkiem tu na Pomorze społeczeństwo skutkiem rozmaitych przewrotnych a niedorzecznych poczynań i zarządzeń czynników miarodajnych utrzymywane jest nieustannie w jakimś niezdrowym, gorączkowym nastroju i podnieceniu. W ostatnich dniach konflikt między rządem i naszymi ciałami ustawodawczymi grozi bardzo poważnymi następstwami. Sejm uchwalił wotum nieufności dwom ministrom, którzy rzetelnie na to zasłużyli. Według konstytucji musieli ci dwaj ministrowie ustąpić, ale nie potrzeba było, aby cały rząd ustąpił. A jednak on to uczynił i zaostriżył jeszcze bardziej sytuację. Po ustąpieniu rządu była jeszcze możliwość pokojowego i honorowego dla obydwu stron załatwienia konfliktu. Mógłby powstać ten sam rząd na nowo z wyjątkiem owych dwóch niemiłych sejmowi ministrów. Ale tu dzięki ingerencji p. Piłsudskiego, który to niby jest formalnie zwykłym ministrem wojny, w rzeczy samej atoli cały rząd ma w swym ręku, na przekór sejmowi i senatowi, powołano do rządu na nowo wszystkich poprzednich ministrów. To oczywiście sejm musiał uważać jako prowokację i ubliżenie sobie: „Jako, my tych dwóch ministrów nie chcemy w rządzie — a ty ich nam znów na przekór prezentujesz?”

Spróbowany tem sejm i senat postawili się też okoniem i odmówili rządowi prowizorium budżetowego przynajmniej co do tej kwoty, jaką wstawił w nie rząd. Skutkiem tego rząd na nowo powołany na nowo ustąpił. I teraz znów sytuacja jeszcze bardziej stała się niepokojąco naprzężona, i wszystko pcha w kierunku rozwiązania Sejmu i rozpisania nowych wyborów, i to znów na podstawie tej samej nieszczęśliwej ordynacji wyborczej, co poprzednio. Będziemy więc najprawdopodobniej mieli niezadługo nowe wybory do sejmu i senatu i wszystkie z nimi połączone przykre przejawy i okoliczności.

Agitacja wyborcza, która tym razem będzie szczególnie zacięta i uparta, wniesie w społeczeństwo już i tak nadmiernie rozgorączkowane i podniecone, nowy silny a niezdrowy ferment rozgoryczenia i dezorientacji i zawiści klasowej i partyjnej. A czy taki nastrój może leżeć w interesie kraju i społeczeństwa? Czy nam dzisiaj w czasie ciężkiej sytuacji gospodarczej i groźnego położenia zewnętrznego nie potrzeba raczej spokoju i wewnętrznej konsolidacji?

Caveant consules! O jak bardzo winny sobie miarodajnie czynnikami nasze zawsze rozważyć każdy krok, który zamierzają uczynić, aby nie był fałszywy i zgubny. Czy u nas już nigdy niema zapanować zdrowy rozum, i rozsądek, miast namiętności i zaślepienia?

Nie będzie kredytów żywnościowych dla Pomorza.

Pomorski urząd wojewódzki zawiadamia zainteresowanych, że w myśl rozporządzenia ministerstwa skarbu wobec braku środków, kredyty na żywność w roku bieżącym nie mogą być udzielane.

Przebieg przesilenia. — Piłsudski tworzy gabinet.

Warszawa, 2. 10.

Marsz. Piłsudski zaproponował Moraczewskiemu tekę ministerstwa robót publicznych. Moraczewski zgodził się na powyższą propozycję, uzależniając ostateczną decyzję od stanowiska swego Klubu, i od składu osób nowego rządu.

Po posiedzeniu Klubu P. P. S. mówiono w Sejmie, że dotychczasowi ministrowie Klarner i Kwiatkowski, nie będą nadal piastować ich tek. Przyczem na stanowisko ministra Skarbu, miałby zostać powołanym p. Czechowicz, b. minister Skarbu w I-ym gabinecie premiera Bartla.

Posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S., które ma zdecydować ostatecznie o stosunku stronnictwa do tworzonoego przez marsz. Piłsudskiego rządu, odbędzie się dziś o godz. 12-ej przedpołudniem.

Sądząc z organów P. P. S. i „Robotnika”, że wejście Moraczewskiego do rządu, przy licznych zastrzeżeniach z zakresu stosunku partji do rządu, mogłoby nastąpić jedynie przy nadaniu rządowi charakteru wyraźnie lewicowego. „Robotnik” pisze, iż z dotychczasowego przebiegu przesilenia nie widać, aby rząd marsz. Piłsudskiego miał otrzymać podobne zabarwienie.

Wczoraj rozeszła się pogłoska, iż na skutek różnicy zdań z marsz. Piłsudskim, b. premier Bartel nie wchodzi już w rachubę jako przyszły wicepremier gabinetu. Ze względu na spóźnioną porę, nie udało nam się tych informacji sprawdzić w dostatecznym stopniu.

Wczoraj późno w nocy napadnięto na ul. Nowy Świat na posła Okonia. Napastnicy niejaki Waclaw Elżanowski i Wincenty Reichel, po wymianie słów natury obrażającej, zaczęli bić posła laskami.

W związku z prawdopodobnem wycofaniem kandydatury b. premiera Bartla na stanowisko wicepremiera w nowym rządzie, jako wicepremier wchodzi w rachubę pos. Moraczewski.

B. min. spraw wewn. Młodzianowski pozostanie zapewne nadal w służbie państwowej. W pewnych kołach kandydatura jego jest lansowana na jedno z wyższych stanowisk kre-

sowych.

Wczoraj przedpoł. odbyło się w gabinecie min. sprawiedliwości, posiedzenie przewodniczące poszczególnych komisji utworzonej Rady Prawniczej, na którym omawiano szczegóły pracy w poszczególnych komisjach i podzielono pomiędzy nie nadesłane do zaopiniowania przez Radę Prawniczą projekty oraz ustalono termin ich zaopiniowania. Komisje bezzwłocznie przystąpiły do pracy.

Część nazwisk uczestników napadu na pos. Zdziechowskiego została już ustalona. Dochożenia w całej tej sprawie prowadzi dowódca żandarmerji Rudnicki.

Dzisiaj o godz. 10-tej rano, były premier Bartel przybył do Belwederu z marsz. Piłsudskim. Wykończona została lista gabinetu i o godz. 11-ej rano odbyło się zebranie kandydatów na ministrów pod przewodnictwem marsz. Piłsudskiego. O godzinie 13-ej marsz. Piłsudski udał się na zamek, celem przedstawienia listy do podpisania p. Prezydentowi Rzeczypospolitej. O godz. 13.30 p. Prezydent podpisał listę.

Premjer i min. spraw wojsk. — Piłsudski Wicepremier i min. oświaty — Prof. Bartel, Spr. wewn. — gen. Sławoj-Składkowski Sprawy zagraniczne — August Zaleski Skarb — C. Czechowicz Przemysł i Handel — E. Kwiatkowski Rolnictwo — Karol Niezabytowski Reformy rolne — Prof. Staniewicz Sprawiedliwość — A. Meysztowicz Komunikacje — Romocki Roboty publiczne — J. Moraczewski Praca i Opiek Społecz. — Jurkiewicz.

Dziś o godz. 20.30 wraca do Warszawy min. Zaleski i wieczorem zostanie ustalona forma akcji dyplomatycznej w sprawie traktatu litewsko-sowieckiego, który kwestjonuje prawo Polski do Wilna.

Dzisiaj rano przybyli do Warszawy poseł polski w Berlinie p. Olszewski, oraz gen. Żeligowski i Rydz-Smigły z Wilna.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 4. 10. „Gazeta Warszawska Poranna” podaje pogłoskę, że stanowisko min. Zaleskiego jako min. spraw zagran., w obecnym gabinecie nie jest rzeczą pewną. Podobno premier marsz. Piłsudski wolałby widzieć na tem stanowisku Janusza księcia Radziwiłła.

Według twierdzeń pisma, wysłano do Ołki podobno delegata w sobotę z propozycją, by książę Radziwiłł przyjął tekę ministerstwa spraw zagran. W razie odmowy ze strony księcia Radziwiłła, stanowisko to ma być zaproponowane min. Zaleskiemu.

„Gazeta Poranna Warszawska” wyznacza 5 tys. nagrody dla wykrycia sprawców napadu na pos. Zdziechowskiego. Dotychczasowe poszukiwania nie dały rezultatu. Pismo przypuszcza, iż oficerowie, którzy dokonali napadu wyjechali w różne strony na prowincję, gdzie mają przydziały służbowe.

Wzrost kosztów utrzymania we Warszawie w miesiącu wrześniu w porównaniu z miesiącem sierpniem wynosi 3.39%.

Wczoraj po południu odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Ministrów, które trwało

3 godziny. — Min. Bartel wyjechał następnie na otwarcie linii kolejowej Podzamcze-Kalety. Ministrowi towarzyszyli min. Kwiatkowski i Romocki.

Prezydent Rzplitej podpisał nominację wice-wojewody Zygmunta Beczkowskiego, na stanowisko wojewody nowogrodzkiego.

Min. spraw zagran. Zaleski w dniu wczorajszym konferował z marsz. Piłsudskim w Sulejówku. Prawdopodobnie min. Zaleski zdawał sprawozdanie z przebiegu ostatniej sesji Ligi Narodów. Omawiano prawdopodobnie wytyczne przyszłej polityki Polski na terenie międzynarodowym.

Produkcja węgla na terenie Rzplitej na ogół w ciągu września spadła. Zmniejszył się eksport węgla zagranicę. Upadek produkcji wynosi 20 tys. tonn. Wywóz węgla zmniejszył się o 1.600 tys. tonn do 1.480 tys. tonn. Zmniejszyło się także zaopatrzenie rynku krajowego. Objawy te są tłumaczone brakiem dostatecznej ilości środków przewozowych, w szczególności wagonów, które nie mogą pokryć całkowitego zapotrzebowania.

Sprostowanie.

W „Drwęcy” nr. 116, dnia 2 bm. ukazał się artykuł p. Jędrzejewskiego dotyczący rozwoju miejscowej zwirwni. Wobec różnych niedokładności, które artykuł zawiera i czytającego w błąd wprowadzić mogą, czujemy się w obowiązku sprostować te same. Mianowicie żali się korespondent, że „tak wielka instytucja jak Dyrekcja Kolei Państwowych, nie płaci należnych zwirwni pieniędzy za dostarczony materiał, a system administracyjny doprowadził do takiego hałasu itd.”

Zaznaczamy niniejszem, że powyższe twierdzenia korespondenta nie zgadzają się z rzeczywistością, a mianowicie, po pierwsze:

Dyrekcja Kolei Państwowej wywiązuje się ze swojego obowiązku regulowania rachunków bieżąco, zachodzi co najwyżej małe opóźnienie, którego powodem jest jedynie bardzo szerokie pole dostawy materiału, ciągnący się na cały okręg Dyrekcji Gdańskiej. Po drugie: mija się zupełnie z prawdą twierdzenie, jakoby „kilkanaście pociągów zwinęło”. Przypuszczamy, że korespondent słyszał coś o zaginionych dwóch cedulkach (jest to możliwym przy wysyłce większej ilości pociągów i stosunkowo nie małej liczbie miejsc służbowych, przez które cedula przechodzi) z których zrobił w swojej wyobraźni dwa pociągi, a na papierze kilkanaście pociągów.

Podkreślamy, że współpraca nasza z Dyrekcją Kolei Państw. w Gdańsku doznaje z dnia na dzień znacznego polepszenia, co się wyraża składnem kursowaniem pociągów oraz bieżącym regulowaniem rachunków.

Przy końcu chcemy zaznaczyć, że nie rozumiemy, co spowodowało korespondenta do zredagowania artykułu, którym chcąc niechcąc może się przyczynić do zamęcenia naszego stosunku do Dyrek. Kolei Państw. w Gdańsku.

Zwirwnia i Eksploatacja Kamieni
w Nowemście T. z. o. p.

Nowy komisarz policji państwowej.

Nowemiasto. Nowy komisarz policji państwowej w osobie p. Wiśniewskiego objął przed kilku dniami swe stanowisko w naszym powiecie.

Konnica w Nowemście.

Nowemiasto. W sobotę po południu na rynku ukazała się niespodzianie konnica w liczbie 20 ordynansów, z których każdy miał 2 koni, a to dlatego, że za nimi w niedzielę przybyło 20 oficerów instruktorów obozu szkolnego w Grudziądzu. W poniedziałek przed południem udadzą się instruktorzy w stronę Mławy — podróż to jest taktyczną, celem zapoznania się z przebiegiem operacji wojennych z roku 1914 w tych stronach, a celem doświadczenia ich z punkta widzenia ostatnich zdobyczy wojenno-technicznych. W poniedziałek z związku z tem prawdopodobnie przelatywać będą nad naszym miastem 3 aeroplany — wyposażone w radio-stacje nadawcze i odbiorcze. Oddział oficerów instruktorów ma do dyspozycji radio-stację nadawczą i odbiorczą oraz trzy samochody pancerne.

Wyjaśnienie w sprawie koresp.

„Dziwna dekoracja w Kurzętniku”.

Co do zapytania w „Drwęcy” Nr 112 „Dziwna dekoracja w Kurzętniku”, pozwalam sobie pp. przejeżdżającym dać wyjaśnienie, chcąc spełnić uczynek miłosierny, który podług Pisma św. brzmi „Niemiejętnych nauczać”. Nim Panowie korespondenci te zapytanie w Gazecie stawili, powinni najprzód się poinformować na jaką uroczystość girlandy były zawieszane, a każde dziecko w Kurzętniku odpowiedziałoby, że miejscowość została udekorowana z okazji przyjęcia dzieci do pierwszej komunji św. więc uroczystości ściśle kościelnej.

A teraz wyjaśnię znaczenie gwiazdy, niby to „godła żydowskiego”. Jak gwiazda cudowna zaprowadziła trzech mędrców do stajenki Betlejemskiej do nowonarodzonego króla żydowskiego, to jest Pana Jezusa tak i ta gwiazda zawieszona miała dzieci poprowadzić do Dzieciątka Jezus, które przyjąć miały po raz pierwszy w komunję św.; więc znaczenie było czysto symboliczne, a nie polityczne. Panowie nie powinni mieszać polityki z kościołem i lepiej i głębiej się zastanowić nad znaczeniem gwiazdy wiszącej na girlandzie a nie podsuwać intencji sprzecznej z całem ustrojem uroczystości tutejszej. Przy takiej kościelnej uroczystości mogło się tylko i jedynie rozchodzić o godność Boską, a tą był Pan Jezus jako nowonarodzony król żydowski, a nie o godność świecką. Obywatel Kurzętnicki.

Bezeczny opryszek gwałci w brutalny sposób
13-letnie dziewczę.

Skarlin. Spokojna ludność parafji Skarlińskiej wstrząśnięta do szpiku kości została bestjałskim postępkim jakiego drania, który to w obydnym sposób wazył się zniewolić wracającą lsem z kościoła w towarzystwie jeszcze troje innych dzieci 13 letnią córkę młynarza p. F. zamieszkałą w Biedaszk, gmina Wawrowice.

Zbrodnisz ten pomimo prób i krzyku napadniętej, wykonał swój bezczenny proceder w zupełności, torując sobie przystęp nożem; to też prócz uczynionego gwałtu, dziecko prawie że wyzute zostało z odzieży.

O Państwo Ojca św.

Sensacyjny artykuł „Osservatore Romano” podaje warunki uregulowania „zagadnienia rzymskiego”.

Rzym. Ostatni artykuł organu watykańskiego „Osservatore Romano” w kwestji uregulowania „zagadnienia rzymskiego”, w którym stwierdzono, iż Watykan bynajmniej nie wyklucza porozumienia z rządem włoskim, wywołał w tutejszych kołach politycznych wielkie poruszenie. Obok pojednawczych tendencji artykułu dopatrują się tu jednak daleko idących żądań podtrzymywanych przez politykę Watykanu, zamierzających do uczynienia ze Stolicy Apostolskiej udzielnego

państwa, co byłoby konsekwencją postulatów papieskiego przyznania nieograniczonych praw własności Papieżowi na dotychczasowych posiadłościach.

Poza tem Włochy miałyby odstąpić Watykanowi część swego terytorjum, co umożliwiłoby bezpośredni dostęp do morza w takich rozmiarach, aby mogła być uskutecziona budowa odrębnego dworca kolejowego na wybrzeżu morskim. Warunki powyższe Watykan traktowałby jako podstawę obopólnych negocjacji.

O synu Sodomy, żeby cię za to ręka Sprawiedliwego nie minęła!

Podziękowanie.

Lubawa. Dnia 19 września urządziło Towarzystwo Pań św. Wincentego i Paula w Lubawie, wieczornicę z teatrem amatorskim, która dzięki zainteresowaniu się naszą sprawą i ofiarności obywatelstwa, dochód jest nadspodziewanie dobry. — Za co wszystkim ofiarodawcom i Dobrodziejom, którzy w jaki bądź sposób przyczynili się do uświetnienia tej wieczornicy, — również łaskawym amatorom paniom i panom, którzy wywiązali się świetnie z powierzonych im zadań, — reżyserowi panu Krazemu wogóle wszystkim — wszystkim za gorliwą i bezinteresowną współpracę składamy jaknajserdeczniejsze i szczerze „Bóg zapłać”.

Zarząd Tow. św. Wincentego i Paulo w Lubawie.
Biernacka, Dąbrowska, Jaroszevska.

Z Pomorza.

Zwolnienie Sędziego Okręgowego.

Toruń. Z dniem 1. października rb. został zwolniony na swój wniosek ze służby państwowej Pan Sędzia przy Sądzie Okręgowym w Toruniu Jan Karnowski, przechodząc równocześnie do adwokatury w Toruniu, gdzie wykonuje praktykę adwokacką wspólnie z adwokatem i notariuszem Dr. Pawłem Ossowskim.

Pan adwokat Karnowski, rodem z Kaszuba, jest na Pomorzu i poza granicami Pomorza znany ze swej działalności społecznej i literackiej. Od roku 1920 był przez 3 lata naczelnikiem Wojewódzkiego Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Toruniu, następnie był sędzią przy Sądzie Powiatowym w Czersku, a przed dwoma laty został powołany na sędziego przy Sądzie Okręgowym w Toruniu, gdzie aż do obecnej chwili prowadził wydział cywilno-procesowy.

Wykolejenie pociągu na moście w Toruniu.

Toruń, 1. 10. Dziś o godzinie 12 w południe pociąg towarowy, idący z dworca toruńskiego na przedmieście miasta, przy przejeździe przez most kolejowy na Wiśle, uległ wykolejeniu. Parowóz, tender i wóz służbowy zjechały z szyn. Spowodowało to kilkadziesiąt przerwy w komunikacji.

50-lecie Gimnazjum.

Państwowe gimnazjum w Świeciu obchodzić będzie 12 października br. 50-lecie swego istnienia, na którą to uroczystość zjadą się najstarsi uczniowie tego zakładu.

Przed otwarciem kolei Czersk-Bąk.

Na nowozbudowanej i ukończonej obecnie linii kolejowej Czersk-Bąk, długości 211 kilometrów, odbywa się obecnie komisyjne badanie trasy, oczem nastąpi przekazanie linii dyrekcji kolejowej w Gdańsku. Otwarcie ruchu na tej linii, mającej wielkie znaczenie handlowe na drodze do Gdańska, nastąpi przypuszczalnie przed Nowym Rokiem.

Kronika kościelna.

Pelplin. W seminarjum duchownym rozpoczął się dnia 29. 9. nowy kurs studjów. Nowych alumnów przyjęto 43.

Rozmaitości.

Wkreszenie wskutek masażu serca.

Angielski świat lekarski poruszony jest nieprawdopodobnym wypadkiem, który wydarzył się jednej z klinik. Pewna 63-letnia kobieta zmarła w szpitalu na zapalenie nerek. Po upływie 24 godzin od chwili śmierci, lekarze przystąpili do sekcji. Wówczas jeden z nich zaproponował dla celów naukowych dokonanie masażu serca. Wynik tej operacji był niespodziewany. Kobieta po 15 minutach masażu serca ożyła, lecz w chwilę potem zmarła.

Władze wydelegowały specjalną komisję śledczą dla zbadania wypadku dwutrotnej śmierci z punkta widzenia policyjnego i sądowego.

Lekarze twierdzą, że operacja może wywołać olbrzymi przewrót w medycynie i umożliwić wskreszenie ludzi zmarłych.

Ostatnie wiadomości polityczne.

Polska żąda wyjaśnienia w sprawie traktatu litewsko-sowieckiego.

Warszawa, 30. 9. Dziś po południu odbyła się konferencja między wicemin. spr. zagr. Kwolem a posłem sowieckim w Warszawie Wojkowem, podczas której omawiano zawarcie traktatu litewsko-sowieckiego. Poseł Kwolel zaznaczył, że traktat litewsko-sowiecki jest naruszeniem traktatu ryskiego, w którym Rosja sowiecka zobowiązała się nie interwenjować w sprawach polsko-litewskich, które załatwiane mają być w myśl traktatu między Polską a Litwą. Krążą pogłoski, że rząd polski wystosuje do rządu sowieckiego notę, w której oficjalnie zażąda wyjaśnienia tej sprawy.

Ułaskawienie hr. Ronikera.

Warszawa, 1. 10. W sprawie ułaskawienia hr. Bogdana Ronikera sąd okręgowy wydał przychylną opinię dla skazanego i przesłał akta do ministerstwa sprawiedliwości. Ministerstwo sprawiedliwości zasięgnęło jeszcze opinii sądu apelacyjnego, który jednakże uznał, że skazanie nie zasługuje na ułaskawienie.

I w Gdańsku przesilenie.

Gdańsk, 30. 9. Wynikiem wczorajszego głosowania w sejmie gdańskim nad ustawami sanacyjnymi jest to, że do przesilenia finansowego przybyło obecnie przesilenie senackie. Sejm gdański został odroczone na czas nieograniczony. Senat będzie musiał wypłacić urzędnikom nadal pobory w ich dawnej wysokości. Zapewne utworzenie nowego senatu przypadnie obecnie najsilniejszej partji opozycyjnej, t. j. niemieckim nacjonalistom. Prawdopodobnie w ciągu najbliższego tygodnia przewodniczący sejmowi gdańskiemu zwróci się do tej partji z prośbą o rozpoczęcie odnośnych kroków.

Konferencja Mussoliniego z Chamberlainem.

London, 1. 10. Prasa tutejsza informuje obszernie o zamierzonym spotkaniu między Mussolinim a Chamberlainem. Pisma inspirowane przez rząd stwierdzają, iż konferencja dotyczyć będzie wyłącznie zagadnień Morza Śródziemnego, przyczem inicjatywa uregulowania tych stosunków na konferencji włosko-angielskiej wyszła od Mussoliniego nie zaś od Anglii. Dzienniki bliskie rządu stwierdzają, iż Chamberlain za jedno z najistotniejszych swych zadań uważać będzie przeprowadzenie tego rodzaju formę zbliżenia włosko-angielskiego, któreby nie naruszyło stosunków obu państw z Francją. Ze strony rządu angielskiego istnieją obawy, iż w razie zarysowania się konfliktu pomiędzy Włochami a Francją interesy angielskie na Morzu Śródziemnym byłyby zagrożone.

Podziękowanie.

Dzieci Westfalsko-Nadrenskie wróciły z Polski zdrowe, wesole, a przedewszystkiem dobrze odżywione. Przywiozły z sobą szereg miłych wrażeń i wspomnień, które z pewnością przyczynią się do rozbudzenia ducha narodowego i pokochania mowy ojczystej oraz wzytkiego, co nasze i polskie.

Wszystkim tym, którzy w jakikolwiek bądź sposób przyczynili się do wysyłki dzieci na wakacje, oraz wszystkim w Kraju, którzy raczyli gościć naszą działkę przyjąć, a przedewszystkiem panu dr-wi Hasińskiemu oraz jego współpracownikom, szanownym Panom z O. K. Z., paniom z Czerwonego Krzyża, paniom Obywatelkom miasta Poznania, paniom Ziemiąkom województwa Poznańskiego i Pomorskiego również Dyrekcji Kolei Państwowej, Starostwom i Gminom za ich poparcie moralne i materialne składamy na tej drodze nasze najserdeczniejsze podziękowanie staropolskim „Bóg zapłać”

Zarząd Towarzystw Szkolnych na Westfalję i Nadrenję.

Dział porad prawnych.

Panu A. A. 1. Najwyższa suma przerachowania kwoty 4500 mk. dzieciennych pieniędzy z października 1919 r. przedstawia wartość 1714 zł.

2. 4% odsetki od tej kwoty za czas od 20. 10. 1919 do 20. 10. 1926, wynoszą 479 zł 92 gr.

3. O ile strony niepogodzą się dobrowolnie a zostanie podniesiony zarzut, iż dzisiejsza wartość spadku jest mniejsza, wówczas musi nastąpić ocenienie spadkowej nieruchomości.

KONJAKI

V.S.O.P.

Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médical — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WODKI - LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médical

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Bestjalski pogrom polskiej procesji przez Litwinów w Kownie.

500 Polaków rannych. — Urzędowy raport komendanta policji. — W pogromie brały udział bojówki z prowincji. — Kościół św. Trójcy przedstawia straszny widok, wszędzie ślady krwi.

Kowno, 1. 10. Szef policji kowieńskiej złożył w ministerstwie spraw wewn. raport o niedzielnych ekscesach w katedrze św. Trójcy. Raport ten stwierdza, że pierwsi napadli w kościele na Polaków, niosących chorągiew dwaj studenci litewscy i jeden szauis, dając w ten sposób hasło do ogólnego ataku reszty bojówek, znajdujących się w kościele na rzeszę Polaków. Mimo tego urzędowego stwierdzenia winy litewskiej, urzędowa „Lietuva“ uważa, że Polacy chcieli nadać procesji charakter polityczny i że to uraziło narodozo czujących Litwinów.

Kowno, 1. 10. Wedle dotychczasowych obliczeń, podczas napadu na procesję polską w katedrze św.

Trójcy było 500 osób rannych i pokaleczonych przez Litwinów. Bojówki litewskie przybyły niedzielę do Kowna przeważnie z prowincji. Kościół św. Trójcy przedstawia straszny widok. Szyby są porozbijane, ławki poprzewracane, ołtarz uszkodzony, a na ścianach i podłozie widnieją ślady krwi. Kościół został zamknięty.

Wszyscy aresztowani po przesłuchaniu wypuszczeni zostali na wolność. Policja nie interesuje się wcale członkami bojówek litewskich. Sprawa ma być zresztą oddana do sądu. Szef policji kowieńskiej oświadczył przedstawicielom prasy, że chodzi tu o zwyczajny codzienny incydent, któremu nie można przypisywać żadnego znaczenia.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 2. 10.

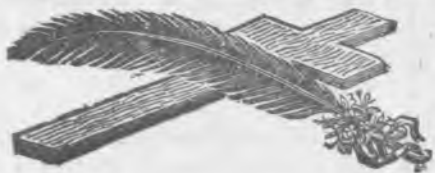
Zyto	33.75 - 34.75
Pszenica	43.25 - 46.25
Jęczmień browarowy	30.00 - 33.50
Jęczmień na paszę	25.00 - 27.00
Owies	26.00 - 27.50
Mąka tyt. 70 %	51.50 -
Mąka pszenna 85 %	68.50 - 71.50
Ospa tytnia	20.25 - 21.25
Ospa pszenna	22.00 -

Kurs dolara.

Warszawa, 4. 10. Dolar 9.01. Tendencja utrzymana.

Za 100 zł. w Gdańsku 57.11 - 57.26.

Zaświadczenie odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemmieście.

Dnia 3-go października o godzinie 2-giej po południu zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św. mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec, teść i dziadek

ś. p.

Antoni Knebel

przeżywszy lat 70.

O czym donoszą krewnym i znajomym w smutku pogrążeni

żona i dzieci.

Kerberowo—Lubawa, dnia 4-go października 1926 r.

Eksportacja zwłok odbędzie się z domu żałoby Kerberowo do kościoła parafjalnego w Lubawie w środę, o godzinie 4.30 po południu.

Pogrzeb w czwartek, o godzinie 8.30 przed południem.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Z dniem 1-go października r. b.

osiadłem jako adwokat w Toruniu

Jan Karnowski adwokat.

Od dnia 1-go października r. b. wykonywujemy praktykę adwokacką wspólnie. — Przyjmujemy klientów osobiście codziennie: przed poł. w czasie od godz. 9-1-ej, po południu w czasie od godz. 4-6-tej.

Dr. Paweł Ossowski, Jan Karnowski,
adwokat i notariusz. adwokat.

Zamówienia na

RADJOAPARATY

oraz części do tychże przyjmuje po cenach oryginalnych

„DRWĘCA“, Drukarnia i Księgarnia

Sp. z o. p.

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie protokołu Komisji Wyborczej z dnia 3. października br. podajemy niniejszem do publicznej wiadomości wynik wyborów do Rady Miejskiej, odbytych dnia 3-go bm. jak następuje:

1. Na listę nr. 1. wybrano trzech radnych, a mianowicie: PP. Dr. Franciszka Zerzego lekarza, ks. prob. Klemensa Papego, sędziego Ludwika Domagale;

2. Na listę nr. 2. pp.: kupca Nikodema Ewertowskiego, m. piekarsk. Władysława Jabłńskiego, m. siodl. Feliksa Płoskiego, kupca Leopolda Kozikowskiego, golarza Franciszka Łazrewicza.

3. Na listę nr. 3. pp.: kupca Bronisława Jankowskiego, m. kowal. Józefa Grabowskiego, urzędnika Adama Michczyńskiego, kupca Wacława Nowaczyka, przemysłowca Bronisława Jentkiewicza, m. stol. Edwarda Waldowskiego, dyrekt. Banku Mieczysława Bojka, m. rzeźn. Bolesława Ludwickiego, robotnika Bronisława Kłosowskiego, kupca Bolesława Zimnego.

Sprzeciwu przeciw ważności wyborów wnieść należy do Magistratu w przeciągu 14 tu dni od dnia ogłoszenia wyniku wyborów w myśl § 27 rozporządzenia Ministerstwa b. Dz. Pz. z dnia 12. sierpnia 1921 r. o zmianie ordynacji miejskiej dla sześciu wschodnich prowincji monarchji pruskiej z dnia 30. maja 1853 r. i o przeprowadzeniu wyborów komunalnych w miastach b. dz. pr. (Dz. Ust. nr. 71. pcz. 490 z roku 1921).

Nowemmiasto nad Drwęcą, d. 4 października 1926 r.

Magistrat

Kurzętkowski, bormistrz miasta.

Obwieszczenie.

W środę dnia 6-go października 1926 r. odbędzie się w Lubawie

jarmark na konie

Magistrat,

Pater, bormistrz.

LICYTACJA PUBLICZNA.

W sobotę, dnia 9-go października o godzinie 10-tej przed południem odbędzie się w ekspedycji Towarowej sprzedaż za gotówkę najwięcej dającemu:

5 skrzyń aparaty miernicze, zbiorniki i części zapasowe.

Ekspedycja Towarowa Kurzętnik.

Swój do swego!

W związku z rozporządzeniem Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 7. września 1926 r. o lichwie pieniężnej podajemy do wiadomości, że płacimy począwszy od 1-go października br. od wkładów oszczędnościowych:

za wypowiedz. dziennem	8 ^o / _o	
za „ 14-dniowym	9 ^o / _o	w
za „ miesięcznym	10 ^o / _o	stosunku
za „ kwartalnym	12 ^o / _o	rocznym.
za „ półrocznym	14 ^o / _o	

Kasa Oszczędności Pow. Lubawskiego.

Mocą rozporządzenia Ministerstwa Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 7. września 1926 o lichwie pieniężnej, została stopa procentowa w spółdzielniach kredytowych obniżona z 18 na 16% w stosunku rocznym.

Wobec tego płacimy z dniem 1-go października 1926 r. za wkłady dawniej złożone jako i za nowe:

dziennie wypowiedz.	8 ^o / _o
14-dniowe „	9 ^o / _o
miesięczne „	10 ^o / _o
kwartalne „	12 ^o / _o
półroczne „	14 ^o / _o

Nowemmiasto, dnia 28. września 1926 r.

BANK LUDOWY

Spółdzielnia kredytowa z odpowiedzialnością nieograniczoną w Nowemmieście n. Drwęcą. BORK, PRUSKA.

Na mojem polu obok granicy p. Mowińskiego, sieję przez cały rok

TRUCIZNE

Adam Kopysteckki, Skarlin.

Kupuję każdą ilość

ziemiaków

jadalnych i fabrycznych, płacąc najwyższe ceny.

Alojzy Bielecki, Pomorski Dom Zbożowy, Lubawa.

Kupuję każdą ilość

ZIEMIĄKÓW

jadalnych (Industria) w mniejszych partjach na skład.

F. Modrzejewski, Nowemmiasto.

Olej jadalny

Olej do palenia

Olej do centryfug

Oleje do maszyn

Tran

i smary na osie

najlepszej jakości poleca

Swiniarska, Rynek.

Dziewczyna

umiejąca dobrze gotować, może się natychmiast lub od 15-go bm. zgłosić.

Umińska, Nowemmiasto skład rzeźniczy.

Porządna, młodsza

służąca

do dwójga osób może się zgłosić. Gdzie wskaże eksp. „Drwęcy“.

Poszukuję od zaraz

chłopaka

do pracy domowej.

J. Kramer, Nowemmiasto.

Mam na sprzedaż:

1 manez,

1 maszynę do młócenia

J. Kramer, Nowemmiasto.

DOM

masywny, z ogrodem jest w Nawrze od zaraz na sprzedaż. Cena 2000 zł. Zgł. przyjmuje

A. Otremba, Nowemmiasto ul. Środkowa.

Baczność drobnym osadnicom!!

Maszyna do młócenia,

krótkobijająca używana, lecz gruntownie wyremontowana natychmiast na sprzedaż. Cena 12 centn. żyta

Wachowiak, Nowe Grodziczno.

WSZELKIE DRUKI

wykonuje szybko, gustownie

i po cenach umiarkowanych

Drukarnia „Drwęcy“.